

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул. "50 Дивизија" бр.6, 1000 СКОПЈЕ

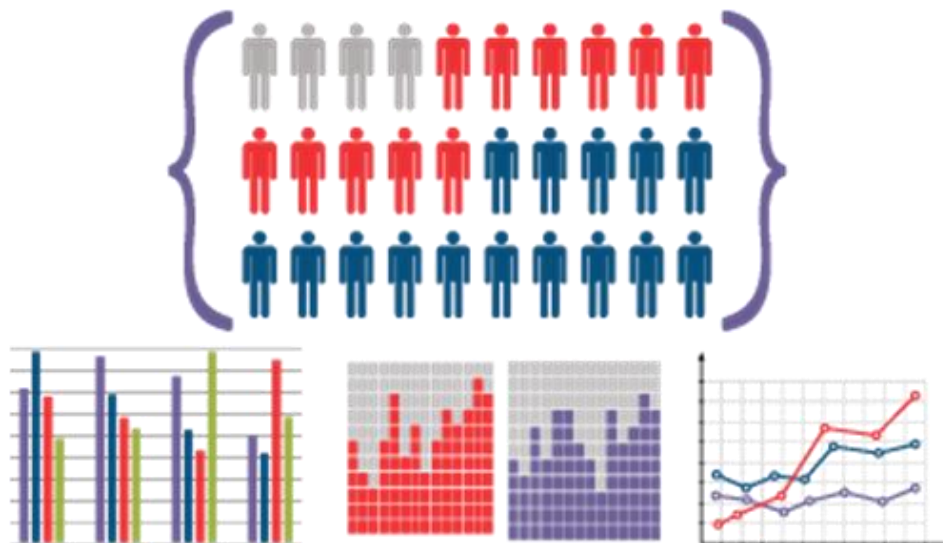
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

ОДДЕЛ ЗА ЕПИДЕМИОЛОГИЈА НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА И КОНТРОЛА НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Република Северна Македонија
во месец **ф е в р у а р и**, 2021

Скопје, 11.03.2021

Во текот на месец февруари 2021 година, во Република Северна Македонија, регистрирани се вкупно **107** заболени лица од акутни заразни заболувања (без грип, туберкулоза, СИДА, АФП и хронични носителства на хепатит Б и Ц и ХИВ) со вкупна инциденца од **5,2 на 100.000 жители**.

Во текот на месец февруари се бележи зголемување на вкупниот број на заболени лица за 23,0%, во однос на претходниот месец јануари 2021 (n=87). Во однос на февруари 2020 (n=1.141), се регистрира намалување за 90,6%, а во однос на аритметичката средина за периодот 2015–2019 (n=1.374) се регистрира намалување на пријавените лица од акутни заразни заболувања за 92,7%.

Намалувањето на бројот на заболени лица може да се објасни со текот на постоечката пандемија на КОВИД-19 и можното нарушување на системот за надзор со оглед на тоа што сите чинители се вклучени во одговор кон пандемијата.

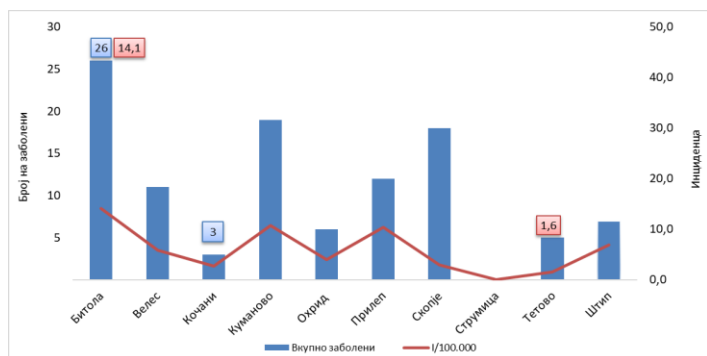
Во месец февруари, најголем број акутни заразни заболувања на ниво на ЦЈЗ е регистриран на територија на ЦЈЗ Битола (n=26 или 24,3%), а најмал број е регистриран во ЦЈЗ Кочани (n=3 или 2,8%). (Графикон 1)

Највисока инциденца на 100.000 жители на ниво на ЦЈЗ е регистрирана на територијата на ЦЈЗ Битола (I=14,1/100.000), а најниска е инциденца во ЦЈЗ Тетово (1,6/100.000). (Графикон 2)

Највисока инциденца на ниво на ПЕ е регистрирана на територијата на Крушево (I=42,0/100.000).

Во месец октомври 11 ЦЈЗ/ПЕ не пријавија заболени лица на територијата што ја покриваат (Табела 1 во Прилог).

Графикон 1: Број на заболени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во февруари, 2021

Во однос на поделбата на акутните заразни заболувања по групи, најголем број од заболувањата во месец февруари припаѓаат на **цревни заразни заболувања** (n=47; 43,9%) (Графикон 2), со инциденца од 2,3/100.000. Од нив, најголем број, процент (n=26; 55,3%) и инциденца (I=1,3/100.000), чинат пријавите за ентероколитис.

Во оваа група пријавени се и 10 инфекции предизвикани од E. coli, 6 салмонелози и 5 случаи на бактериски алиментарни инфекции и интоксикаци.

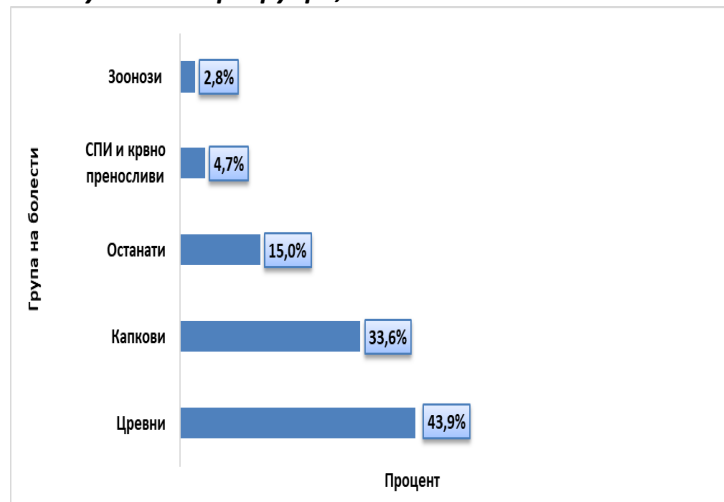
На второ место во месец февруари е групата на **капкови заразни заболувања**. Пријавени се 36 заболени (33,6%) (Графикон 3), со инциденца од 1,7 на 100.000 жители. Од нив, најголем број, процент (n=33; 91,7%) и инциденца (I=1,6/100.000), чинат пријавите на овчи сипаници. Следуваат два заболени лица од скарлатина и еден случај на инфективна мононуклеоза.

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во февруари се регистрирани 16 случаи на шуга (I=0,8/100.000). (Графикон 2)

Од групата на **зоонози**, во февруари се регистрирани три случаи на ехинококози (I=0,1/100.000) (Табела 1 во Прилог).

Во групата на **сексуално и крвно преносливи инфекции** (без ХИВ/СИДА) се регистрирани 5 заболени лица (4,7%, I=0,2/100.000. Пријавени се по два случаи случаи на инфекции со хламидија и сифилис и еден случај на вирусен хепатит Б. (Табела 1 во Прилог)

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во февруари, 2021

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на месец февруари, пријавени се 6 нови случаи на ХИВ/СИДА (Табела 3 - Прилог). Пријавените лица се од машки пол, а во однос на возраста, три припаѓаат на возрасната група 20-29 години, два се во групата од 30-39 години и еден во групата од 40-49 години. Според местото на живеење, регистрираните се од Прилеп, Скопје, Гостивар, Демир Капија и Битола и сите се припадници на MSM популацијата.

Согласно постоечката евиденција на пријавени случаи (заклучно со 28.02.2021), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА во Р. Северна Македонија, за периодот 1987–2021 изнесува 513.

Од вкупниот број на досега регистрирани случаи за кои има податок (n=509):

- 114 лица починале, а
- 395 лица живеат со ХИВ/СИДА.

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во однос на вакцино-превентабилните заболувања, во февруари 2021 година, регистриран е само еден случај на вирусен хепатитис Б и согласно Календарот за имунизација истиот не подлежи на вакцинација и не е вакциниран. (Табела 2 во Прилог)

Во текот на февруари, од страна на Клиниката за детски болести до ИЈЗ е пријавен првиот АФП случај во 2021 година. Станува збор за женско дете на 8-годишна возраст од Скопје, редовно вакцинирано согласно Календарот за имунизација. ИЈЗ направи увид на Клиниката, а од заболената е земен материјал за вирусолошко испитување кој е испратен во Референтната лабораторија за ентеровируси на СЗО во Софија, Р. Бугарија.

ЕПИДЕМИИ

Во текот на месец февруари, до ИЈЗ нема пристигната **пријава за епидемија на заразна болест.**

СМРТНИ СЛУЧАИ

Во текот на месец февруари не е **регистраан смртен случај** (без грип, туберкулоза, СИДА, АФП и хронични носителства на хепатит Б и Ц и ХИВ).

СОСТОЈБАТА СО COVID-19 ВО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Во текот на месец февруари, на територијата на Северна Македонија на пријава на заболување/смрт од заразна болест, пријавени се вкупно 1.455 случаи (I=70,3/100.000) и 41 пријава за смртни случаи.

Најголем број на заболени пријавени се од Кочани (n=325) со инциденца (I=677,5/100.000), 297 пријави Велес (I=448,2/100.000) и од Прилеп 214 со инциденца од 224,5/100.000.

Во текот на февруари, според податоците од кој располагаме согласно пријавите од лабораториите и анкетите добиени од центрите за јавно здравје, на територијата на Р.С. Македонија пријавени се вкупно 10.284 случаи (I=497,0/100.000) и 249 смртни случаи од COVID-19.

Најголем број на заболени пријавени се од ЦЈЗ Скопје (n=4,631; I=749,8/100.000), 868 пријави Прилеп (I=910,6/100.000) и 794 од Кавадарци (I=1.845,0/100.000). Најголем број починати лица во месец февруари се регистрирани на територијата на Скопје – 92, следува Прилеп со 26 и Охрид - 16 смртни случаи.

Од почетокот на пандемијата, заклучно со 28.02.2021, пријавени се вкупно 103.016 случаи на COVID-19 (I=4.978,6/100.000) и 3.149 смртни случаи.

ГРИП/ ЗАБОЛУВАЊА ШТО ЛИЧАТ НА ГРИП

Согласно извештајот на Flu News Europe, активноста на вирусот на грип е на меѓусезонско ниво низ Европскиот регион. Од рутинскиот и сентинел надзорот, спорадично се детектираат Influenza A и Influenza B. Се регистрираат поединечни хоспитализирани случаи со лабораториски потврдена болест.

На 26 февруари, СЗО ги даде препораките за вакцините против сезонски грип за употреба во сезоната на грип 2021-2022 на северната хемисфера. Се препорачува квадривалентната вакцина да ги содржи следниве компоненти:

Вакцини базирани на јајца

- A/Victoria/2570/2019 (H1N1)pdm09-like virus;
- A/Cambodia/e0826360/2020 (H3N2)-like virus;
- B/Washington/02/2019 (B/Victoria lineage)-like virus; и
- B/Phuket/3073/2013 (B/Yamagata lineage)-like virus

Вакцини базирани на клетки или рекомбинирани

- A/Wisconsin/588/2019 (H1N1)pdm09-like virus;
- A/Cambodia/e0826360/2020 (H3N2)-like virus;
- B/Washington/02/2019 (B/Victoria lineage)-like virus; и
- B/Phuket/3073/2013 (B/Yamagata lineage)-like virus.

Во тривалентните вакцини (двата типови на вакцина) се препорачува да биде вклучена компонентата B/Washington/02/2019-like virus за B/Victoria lineage во делот за Influenza B, додека компонентите за Influenza A се истите како што се препорачани кај квадривалентните вакцини.

Во текот на месец февруари, пријавени се вкупно 172 случаи ($I=8,3/100.000$) на грип/ИЛИ во Р.С. Македонија. Од нив, најголем број на заболени ($n=124$) се пријавени од Дебар, каде е регистрирана и највисока кумулативна месечна инциденца ($446,8/100.000$).

Од почетокот на сезоната, пријавени се вкупно 666 случаи на грип/ ИЛИ со инциденца од $32,2/100.000$. Од нив, најголем број на заболени се регистрирани во Дебар ($n=412$) каде е регистрирана и највисока инциденца ($1.484,4/100.000$).

Во однос на дистрибуцијата по возрастни групи, најголем број на случаи се пријавени во најголемата возрастна група од 15-64 години - 268 случаи (40,2%), а највисока инциденца од ($176,4/100.000$) се регистрира кај децата на возраст од 0-4 години.

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ, од почетокот на сезоната, пристигнати се 28 материјали од амбулантски и болнички лекувани пациенти за тестирање за присуство на вирусот на грип. Дополнителни 2.700 материјали се паралелно тестирани за грип и КОВИД-19. Детектирани се два позитивни материјали – Influenza B.

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој Билтен е даден приказ на евидентираните Пријави за изолиран-докажан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици, пристигнати во ИЈЗ во текот на месец февруари, 2021 година ($n=70$).

Пријави се добиени од микробиолошките лаборатории од териториите на сите 10 ЦЈЗ. Најголем број пристигнати пријави се од лабораториите кои се наоѓаат на територијата на ЦЈЗ Куманово ($n=18$; 22,7%) (Табела 4 во Прилог).

Најчесто докажани/ изолирани причинители во месец октомври се: MRSA ($n=20$; 28,6%), HBsAg ($n=11$; 15,7%) и Salmonella enteritidis ($n=10$; 14,3%) (Табела 4 во Прилог).

Во однос на пријавите за резистенција на антибиотици, листа на резистенција е дадена кај 6 пријави за MRSA, три пријави на Salmonella enteritidis, ESBL и една пријава за Proteus vulgaris.

Во однос на лабораториите кои пријавуваат резистенција, пријавените листи се од микробиолошките лаборатории на територија на ЦЈЗ Битола ($n=7$) и ЦЈЗ Кочани ($n=3$).

БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ СТРАНКИ ДРЖАВЈАНИ

Во текот на месец ноември, **регистраци се 8 пријави** за заразно заболување кај странски државјани кои престојувале во Република Северна Македонија.

Пријавени се 4 случаи на SARS-CoV-2, две пријави на ентероколитис и по еден случај на инфективна мононуклеоза и салмонелоза.

Во однос на земјата на живеалиште на странските државјани, пријавените се 7 случаи од Косово и еден од Србија.

Кузмановска Г., Караџовски Ж., Ставридис К., Кочински Д., Балажи Љ., Положани Е., Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Исмени М. Чибишева Д.